



# Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Departament Dziedzictwa Kulturowego  
Dyrektor  
Piotr Rypson

Warszawa, 24 kwietnia 2026 r.

w odpowiedzi na petycję z dnia 24 marca 2026 r., proszę o przyjęcie następujących informacji.

Strona polska pozostaje w kontakcie ze stroną szwedzką w sprawie ewentualnego przekazania Polsce ruchomych dóbr kultury zrabowanych w trakcie wojen polsko-szwedzkich. W marcu 2026 r., podczas wizyty szwedzkiej pary królewskiej w Warszawie, odbyło się spotkanie bilateralne ministrów kultury. Jednym z tematów rozmów była kwestia dóbr kultury wywiezionych do Szwecji w czasie tzw. potopu szwedzkiego, podczas którego zagrabiono wiele polskich dzieł sztuki, archiwaliów i księgozbiorów.

Należy przy tym wskazać, że na przestrzeni kilkuset lat, od momentu podpisania traktatu w Oliwie, prowadzone były różnego rodzaju zabiegi mające doprowadzić do odzyskania przez Polskę ww. zbiorów. Polscy naukowcy przyczynili się w tym względzie m.in. do przeprowadzenia badań naukowych, jak też opracowania polskich księgozbiorów przechowywanych obecnie w szwedzkich bibliotekach. Po 1945 r. poszukiwania poloników w zbiorach szwedzkich prowadzone były w dużej mierze przez Józefa Trypućkę oraz Stanisława Heymowskiego. W latach siedemdziesiątych XX w., a dokładniej w 1979 r., Zbigniew Łakociński opublikował katalog „Polonica Svecana artistica” zawierający szczegółowe opisy 116 odnalezionych poloników na terenie Królestwa Szwecji. Z kolei w 2011 r. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydało katalog pt. „Mapy i plany Rzeczypospolitej XVII w. znajdujące się w archiwach w Sztokholmie” autorstwa Karola Łopateckiego i Wojciecha Walczaka – dwutomową publikację dotyczącą map i planów, które znajdują się obecnie w archiwach szwedzkich.

Trzeba podkreślić, że dochodzenie roszczenia o zwrot obiektów na podstawie późniejszych norm prawa międzynarodowego jest bezskuteczne, gdyż normy te nie mają mocy wstecznego działania. Wszelkie normy prawa międzynarodowego dotyczące własności jeńców wojennych, zakazu konfiskaty własności prywatnej, czy też formalnego, ogólnego zakazu rabunku dokonywanego przez armię nieprzyjacielską podczas wojny lądowej zostały uregulowane dopiero na początku XX wieku, na mocy postanowień m.in. konwencji haskich.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie [www.gov.pl/kultura/bip](http://www.gov.pl/kultura/bip) w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2443806.10921498.10312820

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że ewentualne przekazanie przez stronę szwedzką poszczególnych obiektów, które zostały wówczas zagrabione, stanowiłoby gest o wymiarze politycznym i moralnym. Strona polska prowadzi obecnie działania polegające na badaniu, dokumentacji, digitalizacji i udostępnianiu publicznemu dzieł sztuki i archiwaliów zagrabionych w trakcie potopu szwedzkiego. Archiwa szwedzkie respektują zasadę otwartości zasobów bez względu na przynależność państwową zainteresowanych badaczy.

Z poważaniem

Piotr Rypson

*[podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym]*